

Statens vegvesen

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

OKS EMF

06 772 - 8
0082

Behandlende enhet
Vegdirektoratet

Saksbehandler/innvalgsnr:
Dagfinn Løyland - 22073697

Vår referanse:
2006/31278-010

Deres referanse:
06722-EMF

Vår dato:
13.07.2006

Statens vegvesens uttalelse til høringsutkast til forskrift til lov om eiendomsregistrering

Vi viser til Samferdselsdepartementets brev datert 24. april 2006 og til Miljøverndepartementets høringsbrev datert 31. mars 2006.

Statens vegvesens behov for oppmålingsforretninger

Statens vegvesen erverver grunn fra anslagsvis 3000 – 3500 grunneiere hvert år. Med få unntak er dette erverv av deler av en eiendom. Det betyr at de aller fleste av disse ervervene må følges opp med en kartforretning (eller en oppmålingsforretning slik det er definert i den nye eiendomsregistreringsloven). I enkelte prosjekter blir det også gjennomført kartforretninger i forkant av et grunnerverv for å kartlegge eventuelle uklare grenser.

I tillegg til kartlegging i forbindelse med utbyggingsprosjekt drives det også kartlegging av eiendomsgrenser for eksisterende vegnett. Vi har ca 55 000 km riks- og fylkesveger i Norge. Ut fra statistikk for deler av landet anslår vi at ca 20 % av disse, det vil si i overkant av 10 000 km, har uklare eiendomsgrenser.

For å få slutført våre utbyggingsprosjekter er det helt avgjørende å få de nye eiendomsgrensene målt opp. Statens vegvesen er derfor avhengig av å få utført kartforretning innen rimelig tid. Fordi kommunene har begrenset kapasitet til å utføre kartforretninger har Statens vegvesen inngått avtale med de aller fleste kommunene i Norge om at Statens vegvesen, på vegne av kommunen, kan utføre kartforretninger over grenser til veggrunn.

Dette innebærer at Statens vegvesen for tiden bruker ca 30 årsverk til å kartlegge mellom 1000 – 1500 km grense hvert år.

Statens vegvesen har vært og vil også i framtida være avhengige av en effektiv gjennomføring av oppmålingsforretninger. Kravet til effektivitet gjelder både tidsbruk, kvalitet og pris på tjenesten.

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Telefon: 02030
Telefaks: 22 07 37 68
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Generelle merknader til forskriftsforslaget

Vi har forstått det slik at Miljøverndepartementet jobber ut fra en målsetting om at loven og forskriften skal tre i kraft 1. januar 2007. Vi stiller spørsmål om tidspunktet for ikrafttredelse bør utsettes noe slik at aktørene som regelverket får betydning for, får tilstrekkelig tid til å forberede seg. Videre er vi positive til at bestemmelsene om godkjenning av landmålerforetak blir iverksatt før de øvrige bestemmelsene slik det antydes i innledningen i høringsnotatet. Vi ber om at Miljøverndepartementet vurderer og tar en avgjørelse om dette så raskt som mulig og at dette blir bekjentgjort. Forutsigbarhet er viktig for aktørene.

I eiendomsregistreringsloven er det krav om at kun godkjente landmålerforetak kan utføre oppmålingsforretninger. I forskriftsforslaget er kravene til godkjenning detaljert. Det er blant annet krav om registrering i foretaksregisteret eller enhetsregisteret, krav til styringssystem, kompetanse, fast kontorsted, solvens, godkjent forsikringsordning og krav om ansvarlige landmålere.

Vi kan ikke se at konsekvensene for Statens vegvesens virksomhet er tilstrekkelig vurdert i forbindelse med utarbeidelsen av forskriftsforslaget. Et fryktet scenario for oss er at fra og med det tidspunktet loven og forskriften trer i kraft, så vil det ikke være mulig å få en rasjonell avslutning på våre vegprosjekt fordi vi ikke får gjennomført oppmålingsforretninger innen rimelig tid. Bakgrunnen for vår frykt er usikkerhet rundt kravene til godkjenning av landmålerforetak. Vi er usikre på om det vil være en reell mulighet for at Statens vegvesen kan få godkjenning.

For å få nærmere avklaringer sendte vi brev til Samferdselsdepartementet der vi ba dem om å ta opp enkelte spørsmål med Miljøverndepartementet. Miljøverndepartementet har i brev datert 28. juni avvist å svare på våre konkrete spørsmål med henvisning til at Departementet ikke har særskilt ansvar for konkurranseregelverket i Norge og i EØS. Statens vegvesen er lite tilfreds med at vi ikke får svar på våre konkrete spørsmål og vi mener konsekvensene av de foreslåtte regler ikke er godt nok utredet.

Når loven og forskriften trer i kraft må vi ha sikkerhet for at vi får utført de oppmålingsforretninger vår virksomhet genererer. Vi mener det er flere gode grunner til at Statens vegvesen selv bør utføre dette arbeidet. Staten har og vil måtte ha god kompetanse innenfor eiendoms- og landmålingsfag uavhengig av en eventuell godkjenning som landmålerforetak. En effektiv utnyttelse av kompetansen og øvrige ressurser tilsier at Statens vegvesen selv bør kunne utføre oppmålingsforretninger. Å bruke kompetanse på tvers i organisasjonen til ulike oppgaver mener vi er en effektiv utnyttelse samtidig som det gjør det enklere å opprettholde og videreutvikle den gode kompetansen vi har. At Statens vegvesen får godkjenning vil blant annet gi etaten kontroll over tidspunkt og tidsbruk for gjennomføring av oppgaven.

Dersom forholdene ikke legges til rette for at Statens vegvesen kan utføre oppmålingsforretninger er det, slik vi ser det, svært lite sannsynlig at den private landmålerbransje vil ha kapasitet til å ta unna den betydelige oppdragsmengde som kommer fra Statens Vegvesen. Vi tror det vil ta lang tid å bygge opp en landmålerbransje som har tilstrekkelig kapasitet.

Vi er derfor avhengig av at rammeforutsetningene ligger slik til rette at Statens vegvesen kan få godkjenning. Vi ser det som lite hensiktsmessig at Statens vegvesen oppretter et eget selskap til å utføre disse oppgavene.

Dersom Statens vegvesen ikke får utført de oppmålingsforretninger som vi har behov for, vil det resultere i forsinkelser når det gjelder fastsettelse av grenser for de areal som vi erverver. Dette vil igjen føre til problemer med å få utbetalt *erstatninger* fordi vi ikke får endelig oversikt over størrelsen på de areal som blir ervervet, misnøye blant berørte grunneiere og andre problemer som uklare eiendomsgrenser vil medføre.

Det framgår av ulike paragrafer at Statens kartverk skal utarbeide en del standardskjema. Vi henstiller om at utformingen av disse skjemaene blir drøftet med aktørene/brukerne slik at skjemaene blir best mulig.

Eiendomsregistreringsloven og den kommende forskrift representerer et omfattende regelverk som mange må forholde seg til. Det er viktig at det er lett å finne fram og at reglene er entydige og enkle å forstå. Vi synes det er vanskelig å finne fram i forslaget til forskriften. Vi ber om at Miljøverndepartementet vurderer om forskriftene bør få en annen struktur som kanskje er mer samkjørte med lovteksten. Videre tror vi at enkelte av de forhold som er forklart i kommentarene kan flyttes til selve forskriften.

I flere av bestemmelsene i forskriften er det krav om at det skal dokumenteres at det er enighet om grenser og andre forhold som oppmålingsforretningen omfatter. Vi mener at dette er et for strengt krav. I enkeltsaker kan det være svært mange parter å forholde seg til. Det kan være vanskelig å få positiv bekreftelse fra alle parter om at de er enige. Vi mener det må være tilstrekkelig at parter får anledning til å se protokollen og at det må dokumenteres dersom noen gir uttrykk for at de er uenige i det som fremgår i protokollen.

Til § 1-1 Innhold i matrikkelen

Vi synes det hadde vært en fordel om det gikk klarere fram hva som skal registreres og hva som kan registreres i matrikkelen.

Bokstav a hjemler registrering av avtale eller vedtak om erverv av grunn til offentlig veg eller jernbane. Dette vil være nyttige opplysninger for tredjemann i de tilfeller der det går lang tid mellom erverv og gjennomføring av tiltak med påfølgende oppmålingsforretning. Vi savner imidlertid regler for matrikkelføringen. I forskriftens kapittel 9 er det ingen regler for dette. Et minimum burde være krav til frister for behandling av krav om matrikulering av slike opplysninger.

Til § 3-2 Dokumentasjon

Etter forskriftene synes det lagt opp til tradisjonell dokumentflyt. Det bør vurderes om det skal legges opp til en digital dokumentflyt.

I bokstav b er det krav om at de kommunale tillatelser som kreves for saken skal dokumenteres. I og med at det er kommunen som er matrikkelfører må det være tilstrekkelig å vise til kommunale tillatelser.

I bokstav c kreves det at det skal legges fram kart inklusive blant annet måledata og beregninger. Annet sted i forskriftene oppstilles det relativt bestemte krav til landmålerforetakets arkivsystem, mens det ikke noe sted står noe om matrikkelførers arkivsystem. Vi savner bestemmelser som sikrer at matrikkelmyndighetene, enten på kommunalt eller sentralt nivå, bygger opp et arkiv som inneholder tilstrekkelig opplysninger til senere å kunne etterprøve de opplysninger som er krevd matrikkelført.

I bokstav d er det krav om at det skal fremgå om noen av partene har innvendinger mot grensene som er merket og målt i forretningen. Ut fra forskriftsteksten kan det se ut som om det skal dokumenteres om noen av partene protesterer på grenseforløpet. Men når vi leser Miljøverndepartementets kommentarer blir dette noe uklart fordi det der står at landmålerforetaket ikke kan fremsette krav om matrikkelføring uten at partene har akseptert og er enige i de grenser og andre forhold som er behandlet i forretningen.

I enkelte saker med mange parter, for eksempel der et sameie med mange eiere er berørt, vil det kunne være svært arbeidskrevende å få en positiv aksept fra alle parter. Det er ikke uvanlig at parter ikke møter opp på en forretning og heller ikke gir noen annen tilbakemelding verken på innkalling eller andre henvendelser. Unntaksvis er det også parter som vi rett og slett ikke får tak i enten fordi vi ikke vet hvor de oppholder seg eller fordi de verken tar imot post eller besøk fra det offentlige.

Vi mener at det bør være tilstrekkelig at en part får anledning til å uttale seg til protokollen, enten under selve forretningen i marka eller ved at han får den tilsendt med en frist til å uttale seg. En slik bestemmelse bør tas inn i forskriften.

I kommentarene til bestemmelsene går det fram at landmåleren skal ta vare på alle partenes interesser og utføre oppdraget i samsvar med god landmålerskikk. Vi savner en nærmere avklaring på hva god landmålerskikk er. Vi mener det bør settes noen minimumskrav i forskriften til hvordan et landmålerforetak skal opptre. I § 17-1 punkt 5 framgår det at kommunal landmåler ikke kan representere kommunen som part i oppmålingsforretninger. Det er ikke et tilsvarende krav til landmåler ansatt i godkjent landmålerforetak. Vi stiller spørsmålsteget ved om det ikke bør være en generell regel om at landmåler ikke kan opptre som partsrepresentant når han bestyrer en oppmålingsforretning. En slik bestemmelse vil være godt i samsvar med kommentarene der det står at landmålerforetaket skal ta vare på alle partenes interesser.

I henhold til paragrafens bokstav g skal landmåler kun dokumentere at bruksretter og servitutter er undersøkt. Dette er utdypet i kommentarene, men slik det hele er formulert vil det ikke være et krav at det er tatt stilling til om de enkelte tinglyste rettigheter og servitutter skal overføres ved oppmålingsforretningen. En av motivasjonene bak matrikkelloven var å få ryddet opp i slike forhold. Vi etterlyser derfor en annen modell enn det her er lagt opp til. Vi spør om det kan være realistisk å kreve at det skal tas konkret stilling til alle heftelser og servitutter som er berørt av forretningen, det vil si at arealet i utgangspunktet er fritt for rettigheter og servitutter og at det må fastslås hvilke som skal følge med over.

Til § 3-7 Særlig om dokumentasjon av arealoverføring

Arealoverføring er særlig aktuelt ved grunnerverv til vegformål. "Våre" saker vil overveiende være arealoverføring, ofte fra mange eiendommer inn i en eller noen få vegeiendommer. Disse arealoverføringene skal bare unntaksvis tinglyses, jf matrikkellovens § 24 og forskriftens § 9-3.

Slik vi forstår det er erklæringen om eiendomsoverdragelse et skjøtelignende dokument som skal brukes i forbindelse med tinglysing. Erklæringen skal inneholde kjøpesum eller verdi som skal være grunnlag for å beregne dokumentavgift. Vi kan ikke se at det er behov for en slik erklæring i saker der det ikke skal skje noen tinglysing. I slike tilfeller skal det heller ikke betales dokumentavgift. Vi ber derfor om at det tas inn en presisering om at det ikke er krav

om erklæring om eiendomsoverdragelse når det ikke skal skje noen tinglysing. I slike tilfeller bør det være tilstrekkelig å dokumentere at det er foretatt et erverv. Slik dokumentasjon kan være avtale, kjøpekontrakt og ekspropriasjonsskjønn.

Vi ber også om at det vurderes å ta kommentaren til bokstav c om automatisk pantefrafall for veg- og jernbanegrund inn i selve forskriften.

Til § 4-2 Krav om samtykke

Her er det krav til at det dokumenteres samtykke til krav om matrikkelføring for :

- a) danning av ny matrikkelenhet med areal fra flere enheter
- b) arealoverføring
- c) grensejustering

Med unntak av kravet for grensejustering synes vi dette er for strengt. Fordi det i mange saker ikke er mulig å komme fram til enighet med grunneier er Statens vegvesen nødt til å tvangsgjennomføre grunnervervet ved å ekspropriere det som er nødvendig i henhold til vedtatte planer. Det sier seg selv at det i slike saker kan være et høyt konfliktnivå og at det kan være vanskelig å få vedkommende grunneier til å skrive under på at han aksepterer kravet om matrikkelføring.

Også i saker der det er oppnådd enighet om ervervet vil det kunne være arbeidskrevende å få en positiv aksept fra alle parter, jf våre kommentarer til § 3-2.

Vi foreslår derfor at det er tilstrekkelig at det dokumenteres at det er foretatt et erverv av de arealer som forretningen gjelder enten ved at det er inngått avtale, kjøpekontrakt eller at arealene er ekspropriet. Når slik dokumentasjon foreligger kan grense fastsatt i oppmålingsforretning matrikuleres dersom ingen har protester på grenseforløpet. De parter som ikke har møtt på oppmålingsforretningen bør få protokollen tilsendt med en frist til å uttale seg.

Til § 4-4 Utsettelse av oppmålingsforretning

Det er fornuftig å forsøke å redusere omfanget av typen midlertidig forretning. Uttrykket "særlige grunner" i bokstav a er likevel antakelig noe strengere enn intensjonen. Uttrykket "særlige grunner" brukes også i Plan- og bygningslovens § 7 vedrørende dispensasjoner. Etter denne loven skal uttrykket tolkes strengt – sannsynligvis strengere enn det er ment i forhold til dispensasjon til utsettelse av oppmålingsforretning.

Til § 4-5 Særskilt om matrikulering av anleggseiendommer

I punkt 1 står det at anleggseiendom ikke kan opprettes på festegrund. Hva som menes med denne bestemmelsen er uklart. Men det er nærliggende å tolke den slik at en anleggseiendom ikke kan opprettes dersom det fradelte volum berører rettigheter som hører til festeretten.

For Statens vegvesen vil dette være en aktuell problemstilling der vi bygger tunnel i undergrunden der det er festetomter på overflaten. I enkelte tilfeller vil overdekningen kunne være så liten at det begrenser utnyttelsesmulighetene til eksisterende eiendommer. Eksempel på dette er der det ikke lenger vil være mulig å anlegge en kjeller under eksisterende bygning. Dersom vi berører en festeiendom vil vi, i tillegg til å erverve rett fra grunneier, også erverve nødvendige rettigheter fra fester.

Så lenge vi har en bestemmelse slik det er foreslått i § 3-3, om at dokumentasjon skal omfatte skriftlig avtale eller annet rettsgrunnlag, stiller vi spørsmål om det er nødvendig å ha en særskilt bestemmelse om *festegrunn* i § 4-5. Dersom Miljøverndepartementet finner at det er nødvendig, så må den få en annen utforming. Et alternativ kan være å ha en regel om at en anleggseiendom ikke kan opprettes som et festeforhold og at fradeling av en anleggseiendom som berører et festeforhold er betinget av at det er inngått avtale både med vedkommende grunneier og vedkommende fester.

I punkt 2 står det at anleggseiendom ikke kan opprettes på en slik måte at den fortrenger *grunneiendom* for hele anleggseiendommens projeksjon på jordoverflaten. Vi er i tvil om hva som menes med bestemmelsen. Den kan leses slik at det ikke kan eksistere en grunneiendom som har en anleggseiendom over eller under hele sin arrondering. Vi kan ikke skjønne hvorfor det ikke skal være mulig. Bestemmelsen kan også forstås slik at en ikke kan opprette en anleggseiendom dersom det ikke blir noen "rest" igjen til grunneiendommen. Dersom det er dette som menes, så er det en fornuftig regel. Bestemmelsen bør utformes på en slik måte at det ikke er noen tvil om hva som er ment. Bestemmelsen bør begrunnes. Dersom den ikke har noen fornuftig begrunnelse bør den fjernes.

I kommentarene til bestemmelsene står det at matrikulering ikke kan skje før det er gitt tillatelse om igangsetting etter plan og bygningsloven. I og med at det er unntak for søknadsplikt, blant annet for veganlegg som er detaljert avklart i reguleringsplan, foreslår vi at kommentaren endres til *nødvendige* tillatelser.

Til § 4-10 Grensejustering

Punkt 4 setter begrensninger for kumulative grensejusteringer. Vi har forståelse for at dette kan ha noe for seg for å hindre spekulative eiendomsoverføringer. Vi mener imidlertid at bestemmelsen bør utformes mindre bastant. De grensene som er foreslått kan være uhensiktsmessige små der det er store eiendommer eller for eiendommer i strøk med høye eiendomsverdier. Behov for fornuftige grensejusteringer kan oppstå over tid for eksempel som følge av at elver og vassdrag endrer løp eller av andre årsaker. Det må kunne forventes at matrikkelfører holder et tilsyn med kravene som er fremsatt slik at de spekulative eiendomsoverføringene hindres, men også slik at det er mulig å gjennomføre fornuftige grensejusteringer på en effektiv måte.

Vi er også skeptiske til at det settes opp verdigrense for hva som kan grensejusteres. Dette fordrer verdsettingsfaglig kompetanse – en kompetanse som verken er oppstilt for foretaket eller ansvarlig landmåler. Uansett må man være forsiktig med å fastlegge kompliserte regler for en sakstype som i utgangspunktet er laget for smidig å kunne gjennomføre enkle saker.

Til § 5-1 Sammenslåing av eksisterende matrikkelenheter

I punkt 1 er det en bestemmelse om at matrikkelenheter som skal slås sammen skal utgjøre et sammenhengende areal. Etter vår mening er det nødvendig at kommunen kan gjøre unntak fra denne regelen. Vi tenker da spesielt på vegeiendommer. Der veger krysser hverandre vil bare eiendommen tilhørende den ene vegen kunne være sammenhengende (forutsetningen er selvfølgelig at det er opprettet en eiendom for hver veg). Spesielt i bymessige strøk med mange gater som krysser hverandre vil det kunne føre til at vegeiendommene vil bli uhensiktsmessig oppdelt. En oppdeling vil en også få der vegen går gjennom tunnel. Vi støtter derfor de unntaksregler som er foreslått i bokstav b og c.

I punkt 2 er det en bestemmelse om at matrikkelenheter med ulike gårdsnummer ikke kan slås sammen. Vi antar at utgangspunktet er at den historiske gårdsnummerinndelingen skal opprettholdes, jf § 9-2. Dette er imidlertid ikke i samsvar med det som Miljøverndepartementet sier i kommentarene til § 9-2 om at matrikkelnummeret i utgangspunktet ikke skal angi noen form for egenskap ved enheten. Et forbud mot å sammenføye matrikkelenheter med forskjellig gårdsnummer, jf pkt 2, bryter med dette.

Dersom bestemmelsen opprettholdes er det viktig at kommunen også her bør kunne gjøre unntak. I enkelte områder der det er korte avstander mellom gårdsnummergrensene vil en slik regel føre til uhensiktsmessige mange og små vegeiendommer.

For øvrig er det ikke klart om regelen også gjelder ved arealoverføring.

I kommentarene til bestemmelsen fremgår det dessuten at det ikke er tillatt å sammenføye ulike typer matrikkelenheter. Vi antar at dette absolutte forbudet ikke er særlig praktisk. Her er noen eksempler som vi mener illustrere det:

1. En bygning over bakken er en grunneiendom mens parkeringskjelleren under blokken er en anleggseiendom. Begge matrikkelenheter har samme eier og de utgjør et sammenhengende areal (egentlig et sammenhengende volum). Det foreligger ingen pantekollisjoner. Hvorfor skal ikke disse eiendommene kunne sammenslås?
2. Det er gitt igangsettingstillatelse til et bygg som skal oppføres på det som skal bli en anleggseiendom. Anleggseiendommen blir matrikulert. Bygget blir aldri oppført. Hvorfor skal ikke anleggseiendommen kunne slås sammen med grunneiendommen dersom lovens øvrige vilkår er tilstede (samme eier, sammenhengende, ingen panteproblematikk)?
3. Av en grunneiendom er det opprettet festegrunn. Festeforholdet er avviklet. Hvorfor skal en da ikke kunne slå sammen festegrunden med grunneiendommen?

Det burde være tilstrekkelig at de alminnelige vilkårene for sammenslåing er oppfylt og at det fastsettes hvilken type matrikkelenhet den sammenslåtte eiendommen skal være for ettertiden.

Å fastsette typen matrikkelenhet burde ikke by på problemer:

- Grunneiendom + anleggseiendom = grunneiendom
- Grunneiendom + festegrunn = grunneiendom

Det kan allikevel tenkes at det ikke bør være mulig å slå sammen visse typer matrikkelenheter, som for eksempel anleggseiendom og festegrunn eller grunneiendom og jordsameie, men da vil det være bedre å lage særskilte unntak i stedet for å lage et generelt og absolutt forbud. Dersom det skal være uttrykkelige forbud, bør disse uansett tas inn i selve forskriften og ikke bare i kommentarene til forskriften.

Til § 9-2 Matrikkelnummer

I punkt 3 står det at grunneiendom får samme gårdsnummer som eiendommen den blir utskilt fra. Hvordan dette skal håndteres ved arealoverføring er ikke kommentert. Vi mener bestemmelsen må tas ut av forskriften, jf våre kommentarer til § 5-1.

Vegvesenet har opp gjennom tidene lagt et stort arbeide i å sammenføye vegeiendommene slik at de får hensiktsmessige størrelser. Å reversere dette vil trolig være arbeidskrevende samtidig som det vil innebære en uhensiktsmessig oppdeling i forhold til oversikt og forvaltning av eiendommene. På enkelte steder vil det bety at vegeiendommene deles på langs fordi opprinnelig gårdsnummergrense går midt i vegen.

Der vi i dag har vegeiendommer som har et annet gårdsnummer enn tilgrensende eiendommer vil vi kunne få et pussig konglomerat av eiendommer der det er aktuelt med tilleggsverv, for eksempel i forbindelse med vegutvidelser.

Problemene ved å bevare den historiske gårdsnummerinndeling vil også være til stede for andre typer eiendommer enn de som brukes til veggrunn.

Til § 14-1 Matrikkelgebyr

Vi savner en definisjon av hva en sak er. Situasjonen for vegvesenet vil ofte være en arealoverføring fra en rekke eiendommer til en samlet vegeiendom. Vil dette være en sak? Hvordan vil det stille seg i et tilsvarende tilfelle der vegen arealene skal overføres til består av flere bruksnummer? For å sikre en ensartet gebyrpraksis bør dette omtales nærmere. For å illustrere problemstillingen tar vi med et eksempel:

Statens vegvesen *erhverver striper fra 30 eiendommer* i forbindelse med et vedlikeholdsprosjekt. Vi ønsker å bruke arealoverføring for å sammenføye de ervervede striper med eksisterende veggrunn. Vi forutsetter at kommunen bruker maksimal gebyrsats på kr 2500,-. Dersom dette er å betrakte som en sak vil gebyret bli på kr 2500,-, noe som muligens vil være i minste laget for å dekke de reelle kostnadene. Dersom dette er å betrakte som 30 saker vil gebyret bli på kr 75 000,-.

Vi er usikker på hva matrikkelfører skal kunne ta seg betalt for. Matrikkelgebyret skal dekke arbeidet med å kontrollere opplysninger og deretter føre de inn i matrikkelen. I henhold til § 14-2 skal landmålerforetak ikke betale for opplysninger fra matrikkelen til bruk i arbeidet. Ofte vil det være behov for å få opplysninger som ikke foreligger digitalt i matrikkelsystemet, for eksempel gamle skylddelinger. Har kommunen anledning til å ta seg betalt for slik service, eller kan denne type opplysninger/dokumenter defineres å tilhøre matrikkelen og derfor være gratis tilgjengelig etter § 14-2?

Til § 15-9 Journalføring og arkivering

Vi mener det ikke er nødvendig å detaljert fastlegge nummereringen av sakene i arkivsystemet. Bestemmelsen vil for de fleste offentlige etater som ønsker godkjenning kreve et eget sidesystem som kan takle kravet til nummerering. Det er trolig at også mange private landmålerforetak vil drive med andre oppgaver enn de som er regulert av matrikkeloven og som derfor må tilpasse sine arkivsystem til denne regelen. Kravet bør være at arkivsystemet er slik lagt opp at det er enkelt å gjenfinne en sak ut fra visse spesifikasjoner. Vi vil tro at alle offentlige etater som oppfyller kravene i arkivloven har systemer som er tilfredsstillende.

Til § 16-1 Landmålerforetak

Bestemmelsen gir offentlige enheter anledning til å få godkjenning som landmålerforetak. Kravet er at enheten er registrert i enhetsregisteret.

Statens vegvesen er registrert i enhetsregisteret som et organisasjonsledd under Samferdselsdepartementet. Regionvegkontor og distriktsvegkontor i Statens vegvesen er registrert i enhetsregisteret som underenheter. Vi forutsetter at vi kan søke godkjenning for både organisasjonsledd og underenhetene slik at for eksempel regionvegkontor også kan få godkjenning som landmålerforetak.

I Miljøverndepartementets kommentarer til bestemmelsen står det at det ikke er satt krav om at offentlige virksomheter må skille ut landmålervirksomheten i eget selskap, men at det i

mange tilfeller kan være hensiktsmessig for å kunne dokumentere at vedkommende offentlig virksomhet ikke foretar ulovlig kryssubsidiering mellom tjeneste og forvaltningsoppgaver. På bakgrunn av denne kommentarer og uttalelser som representanter for Miljøverndepartementet og Statens kartverk har kommet med på kurs og seminarer har det for oss vært enkelte uklarheter både når det gjelder fortolkningen av bestemmelsene i forskriften og hvilke konsekvenser de vil ha for Statens vegvesen. Statens vegvesen er en stor aktør innenfor eiendomsmålinger og det er viktig både for oss og for de vi kommer i berøring med at vi har et regelverk som sikrer oss at vi får utført oppmålingsforretninger over våre grenser. Vi ber om at det i forskriften presiseres at den ikke er konkurranseregulerende og at den i seg selv ikke inneholder noe forbud mot kryssubsidiering. For øvrig viser vi til våre generelle merknader innledningsvis i brevet.

Til § 16-2 Krav til landmålerforetak

Det er noe uklart hva som menes med fast kontorsted. Vi forutsetter at et foretak kan ha flere kontorsteder og også flere ansvarlige landmålere. Vi forutsetter også at personell tilknyttet foretaket ikke nødvendigvis må være lokalisert på ett av de stedene som er registrert som fast kontorsted.

Bestemmelsen setter krav til fullgod forsikringsordning. Staten er selvassurandør. Vi ber om at det klargjøres at denne ordningen er tilfredsstillende i forhold til forskriftens krav.

Til § 16-4 Krav til utdanning og praksis for ansvarlig landmåler

Slik vi ser det er kravene til ansvarlig landmåler like strenge som kravene til den samlede kompetansen i foretaket. Dette kan ikke være nødvendig. Hva er hensikten med å stille krav til den samlede kompetansen i foretaket dersom den autoriserte landmåler alene må oppfylle tilsvarende krav?

Til § 16-8 Tilbaketrekking av godkjenning

Både lovens § 38 og forskriftens § 16-8 forutsetter at reaksjoner i form av advarsler eller tilbaketrekking av godkjenning kan gis til et landmålerforetak. Så langt vi kan se er det imidlertid ikke gitt noen regler for hvordan Statens kartverk skal få informasjon om forhold som kan resultere i reaksjoner. Vi mener det bør hjemles i forskriften et system for klager eller tilbakemeldinger til Kartverket for forhold ved landmålerforetak som ikke tilfredsstiller lovens og forskriftens krav.

Til § 16-10 Gebyr for godkjenning av landmålerforetak

Vi regner med at dette gebyret er ment å dekke Kartverkets omkostninger med godkjenningsordningen. Gebyret synes i så måte å være høyt og vil være en merkbar belastning for små foretak. Til sammenlikning er årsgebyret for foretak med ansvarsrett etter plan- og bygningsloven i dag kr 1100.

Til § 17-1 Særskilte bestemmelser om oppmålingsforretninger som kommunen utfører under kommunalt eneansvar

Kartverket bør få ansvar for at det til enhver tid foreligger en tilgjengelig og oppdatert liste over hvilke kommuner som har vedtatt kommunalt eneansvar.

Vi ber om at det gjøres klart at forskriften ikke er til hinder for å fortsette dagens praksis om at Statens vegvesen etter avtale med kommunen kan måle egne saker.

I punkt 5 står det at landmåler ikke kan representere kommunen som part. Vi mener det bør gjøres allment gjeldende at landmålerforetakets representant ikke kan representere part, jf våre kommentarer til § 3-2.

Til § 18-5 Rett til å utføre oppmålingsarbeider på offentlig og privat grunn

Vi mener forskriften bør inneholde mer detaljerte regler for saksbehandling når det er nødvendig å utføre oppmålingsarbeider på tredjemanns grunn. Det bør være regler for varsling og en omtale om hvilke muligheter en har dersom vedkommende grunneier nekter oppmålingsarbeidene. Det bør også være regler for varsling av ansvarlig myndighet dersom det er aktuelt med motorisert ferdsel i områder der det er begrensninger på slik ferdsel, f eks i verneområder.

Videre bør forskriften si noe om muligheter og eventuell prosedyre for tvangsgjennomføring dersom grunneier motsetter seg oppmålingsarbeider på eiendommen.

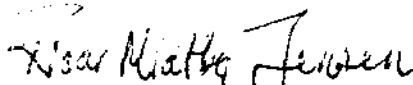
Til § 20-2 Overgangsbestemmelser til kapittel 16 Godkjenning av landmålerforetak

Begrunnelsen for å ha anledning til å gå opp til prøve bare to ganger er ikke holdbar. Det kan ikke være store problemer med flere ulike oppgavesett som endres ved behov. Kun to muligheter til å ta prøven vil kunne resultere i at kompetente personer ikke får godkjenning.

Avslutning

Oppmåling av eiendomsgrenser og matrikulering er viktig for Statens vegvesen og for samfunnet for øvrig. Det er viktig at iverksettelse av ny lov innebærer forbedringer i forhold til dagens regelverk. For Statens vegvesen er det viktig at vi har sikkerhet for at vi effektivt får utført de oppmålingsforretninger vi har behov for fra første dag etter iverksettelse av ny lov og forskrift.

Plan- og eiendomsseksjonen
Med hilsen

Roar Midtbø Jensen
Seksjonsleder

Dagfinn Løyland